

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w R.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wydanie świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 23 września 2025 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 czerwca 2025 r., sygn. VII AGz 878/24:

1. oddala zażalenie;

2. zasądza od E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 czerwca 2025 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie VII AGz 878/24 z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w R. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji

Energetyki o wydanie świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej odrzucił skargę kasacyjną powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 stycznia 2025 r. oddalającego zażalenie powodowej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego oddalające zażalenie powoda na postanowienie Prezesa URE odmawiające powodowej spółce wydania świadectwa pochodzenia energii elektrycznej.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazano, że skarga kasacyjna dopuszczalna jest od każdego wyroku – w odniesieniu do spraw z zakresu regulacji energetyki niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c.) – kończącego postępowanie w sprawie, wydanego przez sąd drugiej instancji po rozpoznaniu apelacji od wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) oraz od postanowień sądu drugiej instancji wydanych na skutek rozpoznania zażalenia w przedmiocie odrzucenia odwołania albo umorzenia postępowania, o ile kończą one postępowanie w sprawie. W przypadkach innych niż wymienione, w sprawach z zakresu regulacji energetyki skarga kasacyjna nie jest dopuszczalna. Sąd ocenił, iż wskazane w skardze kasacyjnej orzeczenie Sądu Apelacyjnego do żadnej ze wskazanych wyżej kategorii nie należy. Podkreślił też, że regulacja art. 398¹ § 1 k.p.c. wyłącza dopuszczalność skargi kasacyjnej od innych niż enumeratywnie w niej wymienionych prawomocnych postanowień sądu drugiej instancji, chociażby kończyły one postępowanie w sprawie. Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał, iż skarga kasacyjna jest w analizowanej sprawie niedopuszczalna i na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398¹ § 1 k.p.c. odrzucił skargę.

Zażaleniem z 10 czerwca 2025 r. powód zaskarżył w całości postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 czerwca 2025 r. zarzucając naruszenie:

1. art. 398¹ § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że skarga kasacyjna od postanowienia Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia zażalenia jest niedopuszczalna,
2. art. 398⁴ § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że skarga kasacyjna nie spełnia wymagań określonych we wskazanym przepisie, co skutkowało odrzuceniem skargi kasacyjnej,

3. art. 398⁶ § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i w konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej,
4. art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i w konsekwencji nieuwzględnienie skargi kasacyjnej, co spowodowało nierozpatrzenie sprawy powoda przez Sąd Najwyższy.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie skargi kasacyjnej złożonej przez powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie w przedmiocie oddalenia zażalenia.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 w zw. z art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c. wynika, iż w sprawach z zakresu regulacji energetyki skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie niezależnie od wartości przedmiotu sporu.

Skarga kasacyjna od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 stycznia 2025 r. oddalającego zażalenie powodowej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Prezesa URE odmawiające powodowej spółce wydania świadectwa pochodzenia energii elektrycznej przysługiwałby jedynie wówczas, gdyby uznać, że jest to wyrok oddalający apelację lub postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie. Tak nie jest.

Po pierwsze, rozstrzygnięcie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki odmawiające powodowej spółce wydania świadectwa pochodzenia energii elektrycznej nie rozstrzyga o istocie sprawy, ma charakter formalnoprawny (procesowy, wpadkowy) i przysługuje na nie zażalenie do Sądu Okręgowego

w Warszawie – SOKiK. Zasadą jest, że właściwą formą rozstrzygania zażaleń w procesie cywilnym, w tym zażaleń na postanowienia organów regulacyjnych, jest forma postanowienia. Wynika to z tego, iż zażalenie na postanowienie organu nie jest pozwem, choć jego wymogi formalne są do pozwu zbliżone.

Po drugie, z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego nie wynika wprost, w jakiej formie powinno zapaść rozstrzygnięcie sądu rozpoznającego zażalenie na postanowienie Prezesa URE. Zastosowanie mają więc ogólne zasady dotyczące postępowania przed sądem pierwszej instancji. Kodeks postępowania cywilnego przewiduje dla orzeczeń merytorycznych w procesie postać wyroku. Wyrokiem sąd orzeka o przedmiocie procesu, czyli o roszczeniu zgłoszonym przez powoda w powództwie, wypowiadając się o jego zasadności lub bezzasadności. Natomiast zgodnie z art. 354 k.p.c., jeżeli Kodeks nie przewiduje wydania wyroku lub nakazu zapłaty, sąd wydaje postanowienie. Skoro Kodeks postępowania cywilnego nie wymaga wydania wyroku w sprawie zażalenia na postanowienie Prezesa URE, to właściwe jest wydanie rozstrzygnięcia w formie postanowienia.

W świetle powyższego postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17 stycznia 2025 r. oddalające zażalenie powodowej spółki na postanowienie Sądu Okręgowego oddalające zażalenie powoda na postanowienie Prezesa URE odmawiające powodowej spółce wydania świadectwa pochodzenia energii elektrycznej nie jest wyrokiem oddalającym apelację, czy też postanowieniem o odrzuceniu pozwu albo umorzeniu postępowania. W świetle powyższego nie przysługuje na nie skarga kasacyjna.

Zasadnie zatem Sąd Apelacyjny w postanowieniu z 5 czerwca 2025 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda na postanowienie z 17 stycznia 2025 r. uznając, iż jest ona niedopuszczalna. Katalog orzeczeń zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego jest ściśle limitowany (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2017 r., I PZ 2/17). Zgodnie z art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Stosownie do § 1¹ przytoczonego przepisu, zażalenie

do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Raz jeszcze podkreślić jednak należy, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17 stycznia 2025 r. nie jest orzeczeniem, od którego przysługiwałaby skarga kasacyjna w rozumieniu art. 398¹ § 1 w zw. z art. 479⁵⁶ § 2 k.p.c.

W świetle powyższych rozważań, żaden z zarzutów zażalenia nie mógł zasługiwać na uwzględnienie, dlatego też należało je oddalić na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 265 z późn. zm.).

[P.Sz.]

[a.ł.]